

סוטה ב-ג

עניין: הא בזוג ראשון הא בזוג שני

יעב"ץ

שם הא בזוג שני. נ"צ נ"ל אין הפירוש זוג שני שמתה אשתו ונשא אחרת שהרי אדם נושא כמה נשים על אשתו. ואף צבת אחת רק שימלא לכל אחת ואחת אלא כך הוא הענין כמו שצארו חכמי האמת שכל הנשמות צאות לעולם זכר ונקבה אלא שפעמים הזכר מקלקל מעצמו שאינה צן זוגה ופעמים שחוזר ומכשיר מעשיו ונדחה השני והיא חוזרת לצן זוגה השני ואז נקרא זה זוג ראשון שהיתה ראויה מתחלה כענין דוד ואביגיל וצ"ש (שאלה פגה) (סנהדרין קז א) והכלל צין לוקחה כשהוא בחור והיא צתולה צין אלמנה שנישאת לאלמון או לבחור צין צתולה לאלמון אם פוגע בזוג האמיתי נקרא זוג אך אין יודע זה אלא הצורה לצדו ואין לאדם צוה וכבר מתורגמת קושית התוס':

חתם סופר

הא בזוג ראשון הא בזוג שני. זיווג ראשון מכריזין עליו מ' יום קודם יצירת הולד, אבל בזיווג שני הכל לפי מעשיו. והפירוש הפשוט הוא כמשמעו, זיווג ראשון היינו אשתו ראשונה וזיווג שני היינו אשתו שניה. אבל שמעתי פירוש אחר, כמדומה לי בשם האר"י ז"ל, דהענין הוא כך, כיון דידוע דאיתתא פלגא דגופא, ואין הלורה שלימה כי אם עס אשתו, ולכן צתחלת הצריאה נצראו דו פרלופיס [צרכות ס"א ע"א], ואף עתה שחלקן הקצ"ה, עכ"פ צשעת יצירה נצראת תיכף עמו צת זוגו שלא יהיה חסרון ח"ו בצריאת הצורה יתצרך, ואז מזווגין לו כפי הנאות לו לגוף זה וצמול זה כפי מזגו עזר כנגדו, וזכו נקרא זוג ראשון, אבל לאחר לאתו לאויר העולם והוא משתנה לכמה גוונים כפי בחירתו לדיק או רשע או צינוני, ועצמו משתנה ע"י מעשיו ממה שכיתה צעת הצריאה, גם זיווגו ישתנה כפי הנאות לו עתה, וזכו הנקרא זיווג שני, כך שמעתי.

האריז"ל שער הגלגולים הקדמה כ'

בזוג ב', דע, כי אין הבנת זוג א' וב' כפשוטו, כי כמה זוגים שניים הם טובים מן הראשונים, כמו שראינו בעינינו מעשים בכל יום. אבל באור הענין הוא יובן. במ"ש הסבא דמשפטים בזהר, על פסוק אם בעל אשה הוא ויצאה אשתו עמו. והענין הוא, דע, כי כאשר האדם הוא חדש, ר"ל כי אז היא הפעם הראשונה שבא בעוה"ז, ואז בת זוגו נולדת עמו כנודע, וכשיגיע זמן לקיחתו אותה, מזדמנת לו ברגע, בלי שום טורח כלל ועיקר. ואמנם אם האדם הזה חטא שהוא מאותם שכתוב בהם ויצאה אשתו עמו, כנזכר בסבא דמשפטים, שמגלגלים גם לבת זוגו, שתחזור להתגלגל עמו לטובתו, הנה האדם הזה כשיגיע זמן לקיחתו אותה, אינה מזדמנת לו ברגע, אלא אחר טורח גדול, לפי שכיון שנתגלגל על סבת איזה עון, יש מקטרגים עליו למעלה, ורוצים למנוע אותה ממנו, ומכניסים בהם קטטות. וע"ז אמרו, קשה לזווגם כקריעת ים סוף, והוא באופן הנזכר, כי הוא נקרא זוג שני, ר"ל כי היא בת זוגו האמיתית, אלא שכבר נזדווגה לו פעם אחרת בתחלה, ועתה בזה הגלגול נקרא זוג שני, כי האשה היא עצמה ראשונה, אבל הזוג הוא שני. ולזה לא אמרו זוג שנית, אלא זוג שני, שחוזר אל הזוג ולא לאשה.

ובזה יתבאר לך, איך לפעמים נושא אדם אשה ברגע בלי שום טורח וקטטה כלל, ולפעמים אינו נושא אשה אלא ע"י קטטות גדולות עד שישאנה, ואחר שנשאה הם בשלום ושלחה, וזה יורה על היות זוג גמור, אלא שהוא זוג פעם ב', ואלו לא היתה בת זוגו, לא היה שלום ביניהם אחר שנשאה אותה.

